

keligt til at kunne foretage de nødvendige konklusioner om forekomst af multiresistent *Salmonella Typhimurium* DT104 i danske kvægbesætninger. Samtidig har undersøgelsen givet værdifulde oplysninger om forekomsten af andre salmonellainfektioner i kvægholdet. Endelig bemærker Statens Veterinære Serumlaboratorium, at antallet af besætninger, der indgår i undersøgelsen, ikke vedrører dens faglige troværdighed, men alene den statistiske usikkerhed hvormed undersøgelsens resultater er behæftet.

Det ligger i sagens natur, at en screeningsundersøgelse kun giver et øjebliksbillede. Skal man følge udviklingen over tid er det nødvendigt med et overvågningssystem ikke blot for multiresistent *Salmonella Typhimurium* DT104 i kvæget, men også for andre salmonellatyper. En løbende overvågning vil være en del af strategien for bekæmpelse af *Salmonella* i kvægholdet.

---

#### Spm. nr. S 1401

Til fødevareministeren (8/3 99) af:

Lene Espersen (KF):

»Vil ministeren bekræfte, at de gødningsvejledninger, der foreligger vedrørende landbrugets håndtering af gødning fra besætninger med smitte med *salmonella* DT 104 er i overensstemmelse med de danske fødevarepolitiske målsætninger og ikke forringer vores veterinære stade?«

#### Svar (16/3 99)

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen): Den overordnede strategi med 0-tolerance for *Salmonella Typhimurium* DT 104 i fødevarer, ønsket om at undgå spredning af bakterien i danske husdyrbesætninger samt en eliminationsstrategi (sanering eller indeslutning for bakterien i inficerede besætninger) betinger, at der må træffes særlige forholdsregler vedrørende gødningshåndtering fra besætninger inficeret med DT 104. Hertil kommer, at der for øjeblikket kun kendes få smittede besætninger.

Den største risiko for smittespredning er ved klinisk udbrud, hvor mange dyr er syge, og hvor antallet af salmonellabakterier pr. liter frisk gylle kan komme op på et højt niveau. Et væsentligt lavere niveau kan derimod forventes i subklinisk inficerede besætninger. Herudover har antallet af syge dyr i forhold til den samlede dyrebestand samt holdetiden for gyllen betydning for antallet af salmonellabakterier i gyllen. Jo længere holdetid og højere temperatur, desto mindre kontamineret vil gyllen være.

Et andet forhold, der spiller ind, er afgrøderne, hvorpå gyllen bringes ud. Der er således forskel på udbringning på marker, hvor afgrøderne fjernes længe efter i form af tørrede produkter (korn), og marker, hvorfra afgrøderne fjernes med højt vandindhold hurtigt efter udbringningen (græs, lucerne m.v.). Disse forhold betinger, at den aktuelle risiko i forbindelse med gylle må afgøres i hvert enkelt tilfælde ud fra de konkrete omstændigheder. Det er indlysende, at gyllen ikke må udbringes på marker, hvor der græsser dyr, eller hvor afgrøderne fjernes til frisk opfodring. Ligeledes bør der tages hensyn til risiko for kontaminering af vandløb m.v.

De nuværende regler for udbringning af gylle fra besætninger sat under offentligt tilsyn for forekomst af DT 104 indeholder krav om, at gyllen skal udlægges med slæbeslanger eller nedpløjes, og at den ikke må udbringes på marker, der anvendes til græsning eller til afhøstning af afgrøder til direkte opfodring eller på marker, der skråner mod vandløb, ligesom det ikke må udbringes nærmere end 10 m fra skel. Veterinær- og Fødevaredirektoratet har ikke noteret sig, at disse handlemåder har givet anledning til smittespredning til omliggende eller i øvrigt givet anledning til problemer.

Der har således ikke været konkret anledning til at overveje gødningsvejledningernes overensstemmelse med de danske fødevarepolitiske målsætninger. Da det er min hensigt at sikre at indsatsen løbende tilpasses den eksisterende viden på området, har jeg bedt Veterinær- og Fødevaredirektoratet og Statens Veterinære Serumlaboratorium om at foretage en nærmere undersøgelse af de praktiske muligheder og behovet for at øge sikkerheden i forbindelse med håndtering af gylle fra besætninger med DT 104.